

همان‌طور که گفته شد برنامه‌سازی در حوزه خانواده از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است اما توجه به این نکته همواره حائز اهمیت است که برنامه‌سازان با شناخت کافی از نیازهای روز جامعه و خانواده ایرانی و بهره‌مندی از جامعه‌شناسان و روان‌شناسان در کنار خود اقدام به ساخت و نمایش برنامه در این حوزه کنند

توجه جعبه جادویی به تحکیم بنیان‌های خانواده

یک خانواده با حال

بخش مهمی از مخاطبان تلویزیون خانواده‌ها هستند / عکس: مهر

اهمیت ساخت برنامه‌های تلویزیونی در حوزه خانواده

ساخت برنامه‌های تلویزیونی در حوزه تحکیم و تربیت خانواده و فرزندان از همان دهه ۷۰ با برنامه سیمای خانواده در شبکه یک سیما شروع و پس از اقبال مخاطبان نسبت به این برنامه در شبکه‌های دیگر ادامه یافت. برنامه تلویزیونی به خانه برمی‌گردیم یکی دیگر از برنامه‌های موفق حوزه خانواده بود که به محض روی کار آمدن شبکه پنج ساخته و پخش شد. در یکی دو سال اخیر نیز برنامه‌های تلویزیونی خوبی در حوزه خانواده و تحکیم آن، مشاوره و ارائه راهکار برای زندگی مناسب به زوج‌های جوان، تشویق و ترغیب جوانان به ازدواج، فرزندآوری و تربیت درست فرزندان ساخته و پرداخته شده است.

نکته جالب این‌که خوشبختانه برنامه‌های خانواده دیگر قالب خشک و روتین گذشته را که یک مجری و کارشناس خانواده روبه‌روی دوربین بنشینند و در موضع تربیت فرزند و اصلاح رفتار خانواده صحبت کنند، نیست و به اهمیت به آموزش و فرهنگ‌سازی به زبان نمایش و سرگرمی توجه شده است.

برنامه‌های خوبی هم در قالب مستند، مسابقه، مسابقات خانوادگی و برنامه‌هایی از این قبیل طراحی شده است؛ برای مثال مستند مسابقه «خانه» یکی از همین نمونه‌هاست. «کودک شو»، «عجوبه‌ها»، «زوجی نو» و «امان‌ها» هم از جمله برنامه‌های مشهور اخیر است که در رشته برنامه‌هایی با موضوع ترویج فرهنگ خانواده و فرزندآوری قرار می‌گیرند.

همان‌طور که گفته شد برنامه‌سازی در حوزه خانواده از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است اما توجه به این نکته همواره حائز اهمیت است که برنامه‌سازان با شناخت کافی از نیازهای روز جامعه و خانواده ایرانی و بهره‌مندی از جامعه‌شناسان و روان‌شناسان در کنار خود اقدام به ساخت و نمایش برنامه در این حوزه کنند چرا که خانواده و برنامه‌سازی در این حوزه می‌تواند منجر به فرهنگ‌سازی، اصلاح رفتارهای خانواده و حتی ترغیب و تشویق جوانان به ازدواج و فرزندآوری شود. البته صدا و سیما نیز به‌عنوان مرکز ساخت و نمایش چنین برنامه‌هایی باید بستر مناسبی را برای ساخت این نوع از برنامه‌ها فراهم کند تا تهیه‌کنندگان و کارگردانان بیش از پیش سراغ ساخت برنامه‌هایی با محوریت خانواده بروند.

روند می‌تواند پیامدهای اجتماعی جبران‌ناپذیری را برای کشور به همراه داشته باشد بنابراین برنامه‌سازی در حوزه خانواده به‌خصوص در حال حاضر و با توجه به شیوع ویروس کرونا که بیشتر افراد جامعه خانه‌نشین شده‌اند از اهمیت زیادی برخوردار بوده و بدیهی است در عصر حاضر و با توجه به رشد چشمگیر شبکه‌های ماهوار که تیرشان مستقیماً بنیان خانواده را نشانه گرفته است صدا و سیما وظیفه بسیار سنگین و سخت ساخت برنامه‌های پرمحتوا و جذاب را با توجه به تغییر نگرش و باورهای غلط نسبت به ازدواج و فرزندآوری برعهده دارد.

تاثیر تلویزیون و برنامه‌های آن بر خانواده

در شرایطی که خانواده این قدرت را داشته باشد تلویزیون و وسایلی از این قبیل را تحت کنترل خود گرفته و بر آن مسلط باشد و مقررات خاص خودش را برای ساعات تماشای آن داشته باشد، می‌توان از این ابزارها برای تحکیم بنیان خانواده بهره بسیار خوبی برد اما این مساله نیازمند توجه کارشناسان و برنامه‌سازان است، چرا که تلویزیون و برنامه‌های آن به‌خصوص در فصل تابستان که کودکان و نوجوانان اوقات فراغت بیشتری داشته و وقت زیادی دارند، تاثیر قابل توجهی بر خانواده دارد برای مثال عموماً مخاطب برنامه‌های خانواده زنان هستند و همان‌طور که می‌دانید توجه ویژه به آنان از اهمیت بسزایی برخوردار است چرا که زنان نقش پررنگی در بسیاری از مفاهیم زندگی مشترک و خانواده از جمله صبر، گذشت و تربیت فرزندان برعهده دارند.

ساخت و پردازش برنامه‌هایی با محوریت سرگرمی یا به اصطلاح مسابقه و در خلال آن آموزش مفاهیم و ارزش‌های خانواده می‌تواند برای مخاطب بسیار جذاب باشد و ضمن به‌کارگیری توانایی فردی آنها موجب رشد و ارتقای فرهنگ در سطح جامعه شود. همان‌طور که گفته شد تلویزیون و برنامه‌های آن نقش بسیار مهمی را در تحکیم بنیان‌های خانواده ایفا می‌کنند و با شناخت نیازهای جامعه و اجرای الگوهای مناسب رفتاری می‌توان از این وسیله در جهت تحکیم پیوندهای خانوادگی استفاده خوبی کرد و سبب جلوگیری از بروز بسیاری از آسیب‌های اجتماعی شویم.

گسترده‌ی جوامع امروزی سبب افزایش و گسترش شبکه‌های رسانه‌ای شده است؛ شبکه‌هایی که دیگر محدود به تلویزیون، روزنامه و رادیو نیستند اما با توجه به شیوع ویروس کرونا و خانه‌نشینی افراد بسیار زیادی از جامعه، تلویزیون همچنان به‌عنوان پرچمدار ساخت و نمایش برنامه‌هایی با محوریت خانواده عمل می‌کند ولی نقش تلویزیون و اهمیت ساخت برنامه در این حوزه تا چه اندازه است؟

نیلوفر جعفری
خبرنگار

امروزه همه ما مشاهده می‌کنیم که در هر خانه‌ای تلویزیون وجود دارد و اغراق نکرده‌ایم اگر بگوییم بیشتر اوقات فراغت اعضای خانواده با یک جعبه جادویی با برنامه‌های گوناگون پر می‌شود. البته امروزه وسایل ارتباط جمعی مانند گذشته محدود به تلویزیون، رادیو، روزنامه و مجله نیست و بسیار گسترده شده و همان‌طور که رسانه‌های فردی محسوب می‌شوند به یک جبهه فرهنگی نیز تبدیل شده‌اند.

جبهه فرهنگی به گسترده‌ی همه کشورها، شهرها، کوچه‌ها و خیابان‌هاست و پرچمدار این جبهه رسانه‌هاست؛ تاثیرات و نفوذ اجتماعی رسانه‌های ارتباط جمعی از ابتدای پیدایش آنها مورد توجه بوده است به‌خصوص این‌که تاثیرگذاری این وسایل بر جامعه دیده شده است؛ تلویزیون نیز میان سایر رسانه‌های دیگر به دلیل این‌که قابل دسترس برای همه است از تاثیرگذاری به‌سزایی برخوردار است.

تلویزیون می‌تواند رفتارهای اجتماعی مطلوب را در جامعه استوار کرده و به‌صورت غیرمستقیم در تربیت خانواده‌ها نقش داشته باشد؛ خانواده‌ها، تلویزیون را یکی از اعضای خود می‌دانند و هرکدام از اعضا در لایه‌های تولیدات تلویزیون به دنبال علاقه و سلیقه خود هستند، سریال‌ها و فیلم‌ها دارای پیام‌های نهفته‌ای است که ناخودآگاه در زندگی‌ها جاری می‌شود.

مطابق با آخرین آمار که سال ۱۳۹۷ منتشر شده است در کشور ۱۱ میلیون و ۸۰۰ هزار نفر مجرد داریم که با احتساب افراد بدون همسر در اثر فوت یا طلاق، جمعیت مجردان ایران به رقم ۱۳ میلیون و ۳۲ هزار نفر می‌رسد. ادامه این

برگ سبز وانت پیکان، مدل ۱۳۸۷، به‌شماره پلاک ۹۳۸ ص ۳۱-ایران ۲۴، شماره شاسی 11486083263 و شماره موتور 31679729 به‌نام گرم باران پور مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

برگ سبز و سند کمپانی خودرو پژو پارس، مدل ۹۰، رنگ خاکستری، شماره موتور 12490171384، شماره شاسی NAAN01CA0BK113341 به‌نام علیرضا تقوی ارجستان مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.

کارت، برگ سبز، سند کمپانی، سند وکالت فروش خودرو پژو ۲۰۶، مدل ۱۳۸۹، به‌رنگ سفید، شماره انتظامی 14189074560، شماره موتور ۹۴۵۹۳-۲۳، و شماره شاسی NAAP03ED7BJ484221 به‌نام پداله یزدانی مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.

برگ سبز سمند LX، مدل ۱۳۸۸، رنگ سفید روغنی، به‌شماره پلاک ۲۸۹ ص ۸۴-ایران ۲۴، شماره شاسی NAAC91CC39F184984 و شماره موتور 12487254472 به‌نام احسان موسوی مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.